

ÅRSMELDING 2022

Vegarhovdægeret 22.03.2022

Innhold

Øvre Numedal statsallmenning	3
Øvre Numedal Fjellstyre 2020-2023.....	3
Hardangervidda fjelloppsyn	3
Aktivitet i 2022	3
Fjellstyrehytter	13
Villreinjakta	14
Småviltjakt	17
Fiske.....	18
Beite	19
Økonomi.....	20
Vedlegg: Saksoversikt 2022	21

Øvre Numedal statsallmenning

Øvre Numedal statsallmenning ligger i Nore og Uvdal kommune, i Viken fylke, og er om lag 411 km². Innbyggere i hele Rollag og Nore og Uvdal kommune samt Dagali og Søre Skurdalen har allmenningsrett i statsallmenningen. I tillegg til administrasjon av beite, jakt og fiske tilhører det 15 hytter og steinbuer.

Øvre Numedal Fjellstyre 2020-2023

Medlemmer:	Vara:
Vebjørn Håvardrud (leder)	Iselin Omdalen Aasberg
Thov Wetterhus(nestleder)	Anne Beate Rye Teigen
Anders Eriksrud	Hellik Lislien
Kjell Kristiansen	Haldis Prestmoen
Arve Bjerke	Knut Heiberg
Lars Ole Svendsen	Tor Olav Røisgaard
Nils Vøllø	Mai Reidun Nørstebø

Fjellstyret ble konstituert på første fjellstyremøte i 2020. I 2022 ble det holdt til sammen 6 møter. Det ble behandlet til sammen 25 saker.

Styremedlem i Fjellstyra på Hardangervidda: Vebjørn Håvardrud (*vara Thov Wetterhus*)

Representant i villreinutvalget: Anders Eriksrud

Slepestyret for Solheimstulen- Lågaros: Arve Bjerke

Fjellstyret informerer om vedtak på hjemmesiden www.hardangervidda-fjellstyra.no

Hardangervidda fjelloppsyn

Hardangervidda fjelloppsyn (HF) er driftsapparatet til Fjellstyrene på Hardangervidda.

Øvre Numedal fjellstyre kjøper sekretærtjenester og felttjenester fra HF.

Sekretærtjenestene i 2022 har blitt utført av Sten-Rune Jensen.

Aktivitet i 2022

Fjellstyret har jobbet videre i 2022 med omlegging og rasjonalisering av systemer. I 2022 er nær alle tjenestene til fjellstyret solgt via inatur.no. Det er fortsatt noe fiskekortsalg igjen på papir og dette fungerer godt og er fortsatt en nyttig salgskanal i enkelte områder. Det jobbes kontinuerlig med oppdatering og tilpassing av salgssidene via inatur.no, men dette er et godt og etter hvert innarbeidet system som favner mange brukere i Norge.

Oversikt over fjellstyrets møter i 2022

Styremøte på Rødberg 08.03.2022

Styremøte på Rødberg 29.03.2022

Styremøte på Rødberg 15.06.2022

Styremøte epost 25.10.2022

Styremøte på Rødberg 08.11.2022

Styremøte på Rødberg 09.12.2022

I tillegg til dette har fjellstyret deltatt på følgende møter:

Vårmøte i Eidfjord

Vårmøte Eidfjord 01-02.04.2022

Jegerkafe Rødberg 15.06.2022

Kortutdeling Rødbergdagene 02.07.2022

Høstmøte på Geilo 25.11.2022

Jegerpub på Rødberg 09.12.2022

Mye tid brukes på rydding og renhold av fjellstyrets steinbuer og hytter. Det settes fortsatt igjen mye både mat og ting. På flere av steinbuene står det mat og dette er ikke bra da dette ofte resulterer i et festmåltid for musa.

Søppel er et vedvarende problem. Brukerne våre må bli flinkere til å ta med seg alt de har tatt med inn i fjellet hjem. Dette være seg tomgods eller mat. En annen utfordring vi har er at folk brenner søppel i vedovnene. Alt søppel skal tas med hjem! Som ledd i dette er Fjellstyret i gang med å fjerne søppelkassene som står ved hytter og steinbuene slik at man tvinger folk til å ta med søppel hjem.

Fjellstyret har de siste tre årene hatt god økonomi. Med dette i bakhode jobbes det nå med en vedlikeholdsplan og gradvis oppgradering av hyttene. Senger, kjøkkenutstyr, overflater etc. vedovner og brannsikkerhet er en selvfølge og er en viktig del av årlig tilsyn. Hyttene med propan oppgraderes med propanalarm av hensyn til sikkerhet.

Fjellstyret bestemte å stenge hyttene vinterstid i fjor, dette har medført en betydelig reduksjon i vedforbruk og det er først ved opptelling i vinter man får full oversikt over vedforbruket på hyttene i 2022. Man forventer videre en betydelig nedgang i propanforbruk av samme årsak.

Etter to år med pandemi har endelig fjellstyret hatt mulighet til å arrangere jegerkafeene igjen. Dette er en viktig møteplass og tradisjonsbærer som vi håper å kunne tilby videre i fremtiden. Nytt av året var at vi gjennomførte julekafeen som en jegerpub en fredagskveld i desember. Dette ble svært godt tatt i mot og programmet ble lagt opp med god tid til sosialt samvær med servering av rakfisk og kling. Det ble lagt til rette for at de som ønsket det kunne kjøpe seg noe godt å drikke til maten og videre utover kvelden.

Fjellstyret videreførte villreinkortutdeling på Rødbergdagene og dette har vist seg å fungere svært godt. De aller fleste kortene blir hentet og dette har vært en viktig arena for å treffe jegerne.

Noen bilder fra årets aktiviteter og gjøremål:

Brannsikkerhetstiltak med merking av rømningsveg og oppsett av brannslukningsapparat og røykvarslere i steinbuene. Disse bildene er fra Kolvelægeret.

Rydding på Muran.

Ettersyn på Bakkehytta

Nye gardiner på Bakketjønnytta- satt opp kapper i hovedrommet og gardiner på soverommene.

Vegarhovdhytta fikk nye vinduer. God dugnadsinnsats av Knut Toeneiet m.fl. Nå er alle vinduene i hytta godkjente som rømningsveg og et tiltak for å ivareta brannsikkerheten for brukerne av hytta.

Jegerbu fikk byttet tak og vinduer i år. Bjørn Halland, Bjørn Magne Eriksen og Sverre Halland byttet vinduene på hytta, de måtte innover en ekstra tur på barmark da bakveggen var nedføyket og vanskelig å komme til grunnet kledningsbytte rundt vinduene. Resultatet ble meget bra. Taket ble byttet av Anders Eiksrud m.fl og under er det vedlagt en del bilder fra jobben. Jegerbu har hatt problemer i mange år med at det har føyket snø inn på loftet. Ved riving av platetaket viste det seg at det manglet takpapp på mønet på hytta og at et gammelt pipehull ikke var ordentlig tettet. Nå har dugnadsgjengen gjort en meget god jobb og ny takpapp vil holde taket tett fremover. Beitelaget har beiset hytta etter bildene ble tatt.

Nye vinduer ivaretar rømningsveg på alle rom.

Dugnadsgjengen samlet ved Jegerbu.

Bilde fra fjellstyrets Jegerkafe i juni- på programmet var det innlegg fra Øystein Våge, Seniorforsker vilthelse og skrantesyke/CWD-koordinator i Veterinærinstituttet og Svein Erik Lund, sekretær i Hardangervidda Villreinutvalg.

Bilde fra befaring ved Øvre Hein i forbindelse med en pågående jordskiftesak.

Fjellstyrehytter

Øvre Numedal fjellstyre har 6 hytter og 9 steinbuer i statsallmenningen.

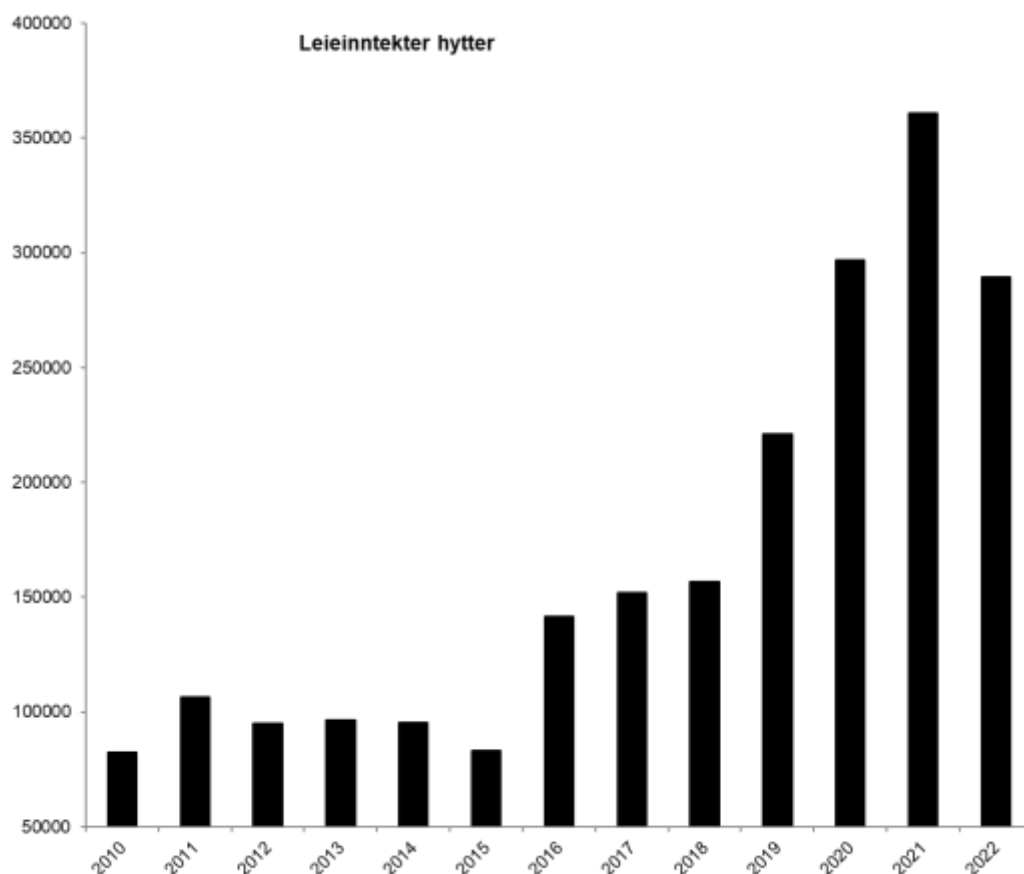
Fjellstyrehytter:

- Jegerbu
- Vegarhovdhytta
- Bakketjønnhytta
- Ribbohæ
- Kolven
- Grønenuten

Steinbuer:

- Muran
- Bakkehytta
- Vegarhovdlægeret
- Råstugu
- Elsjålægeret
- Knutsbu
- Kolvelægeret
- Skyttarbulægeret
- Seltjønnslægeret

Hyttene ble i 2022 lagt ut via inatur for bestilling. Innenbygds kunne forhåndsbestille hyttene i fiskesesongen. I villreinjakta stod hyttene tilgjengelige for alle bruksberettiga villreinjegere. I småviltjakta ble det lagt opp til søknad og tildeling som jaktpakke på de fleste hyttene med unntak av Vegarhovdhytta. På de andre hyttene ble det avholdt sengeplasser til innenbygds i denne perioden. Alle hyttene er nå utstyrt med nøkkelboks og de som skal leie får tilsendt kode. I 2021 ble alle låsene byttet og det er nå et nytt nøkkelsystem på hyttene. Fjellstyret har en nedgang i omsetning på hyttene i år på grunn av mindre utleie i småviltjakta da flere sengeplasser og perioder i jakta ble avholdt innenbygds. Uansett ble det en god omsetning på ca kr290 000,- i tillegg hadde vi utleie på ca kr 20 000,- på steinbuene.

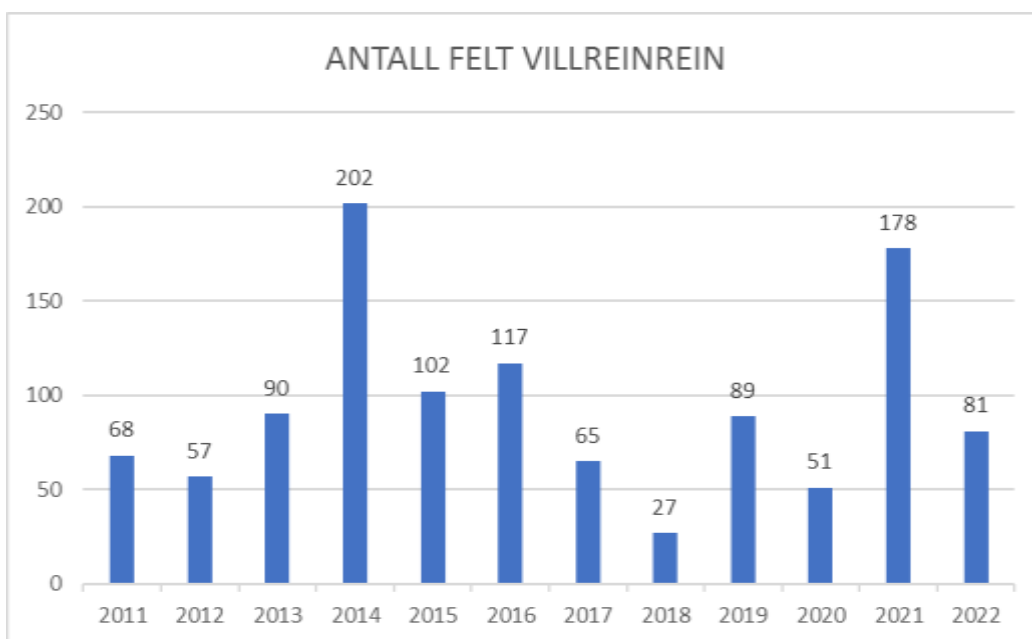

Villreinjakta

Villreinkvota på Hardangervidda var på 7000 dyr pluss kalv i 2022. Kvota var fordelt på halvparten voksen bukk 2,5 år eller eldre, og halvparten frie dyr i tillegg var det en kalv pr kort.

Årets villreinjakt har vært preget av vindforhold og trekk som ikke har gitt dyr på vår del av vidda over tid i jakta. I fjor ble det totalt felt 213 dyr på allmenningen mot 90 dyr i år. I tabellen under er fellingsresultatet angitt. Grunnet samjaksavtalene med Ulvik SA og Landbruksselskapet er det som er felt og skåret kort på holdt utenfor ØNF sine egne resultat. Vi har dessverre ikke sammenstilt fellingsresultatene for alle årene tilbake i tid. Men for å sammenligne ble det i 2014 kun felt to dyr på samjakskort.

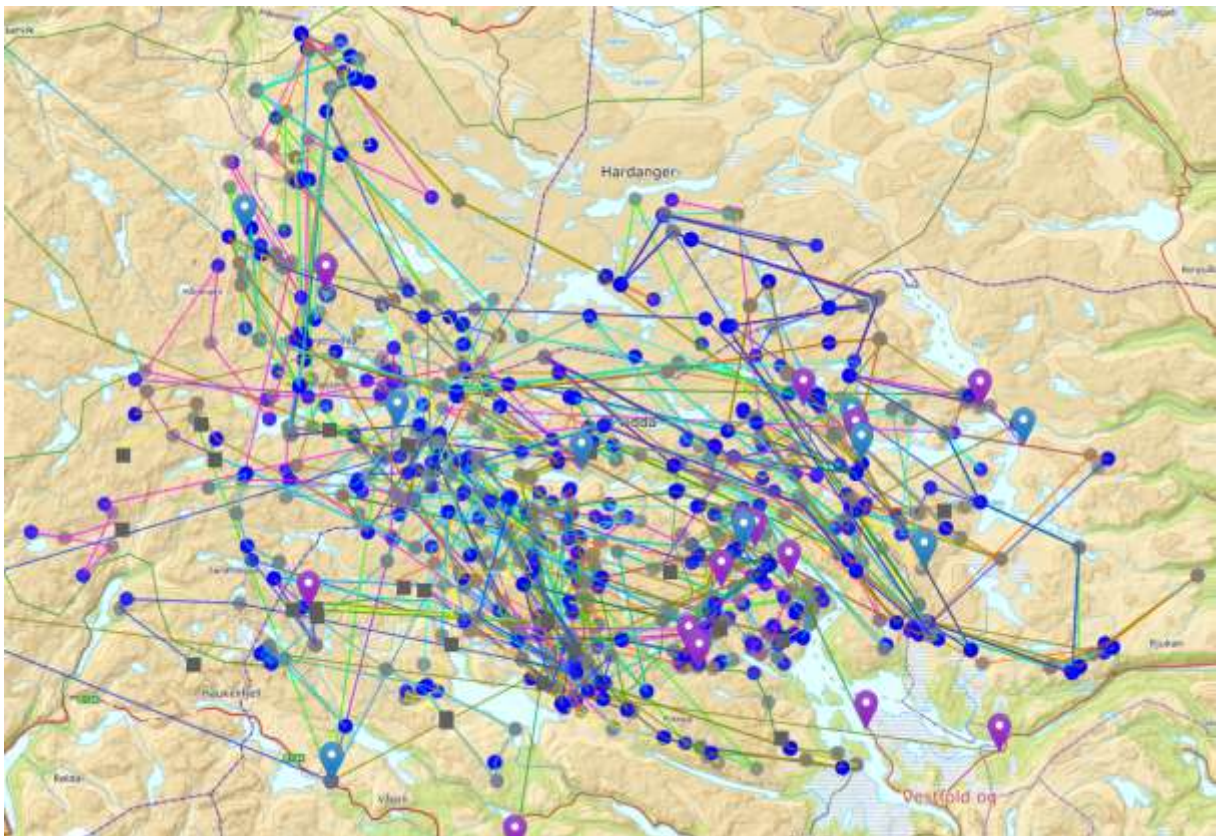
2022	ØNF	Ulvik	Landbrukssel.	Sum
<i>Bukk 2,5+</i>	10			10
<i>Bukk 1,5</i>	4			4
<i>Simle 2,5+</i>	44	5	2	51
<i>Simle 1,5</i>	3			3
<i>Bukkekalv</i>	9			9
<i>Simlekalv</i>	11	2		13
<i>Sum</i>	81	7	2	90

Figuren viser antall felte dyr på egne kort(HA55) fra 2011 til 2022.

Figuren viser fellingene fordelt på dato gjennom jakta (kun ca 30 av 90 kort hadde skjært dato).

Utklipp fra Dyreposisjon.no som viser bevegelsene på alle merka individ gjennom jakta (15.08->30.09)

Som resultatene viser har været og trekk på dyra stor betydning for felling på vårt areal. Som dyreposisjonene viser er det lite bevegelse av merka dyr på

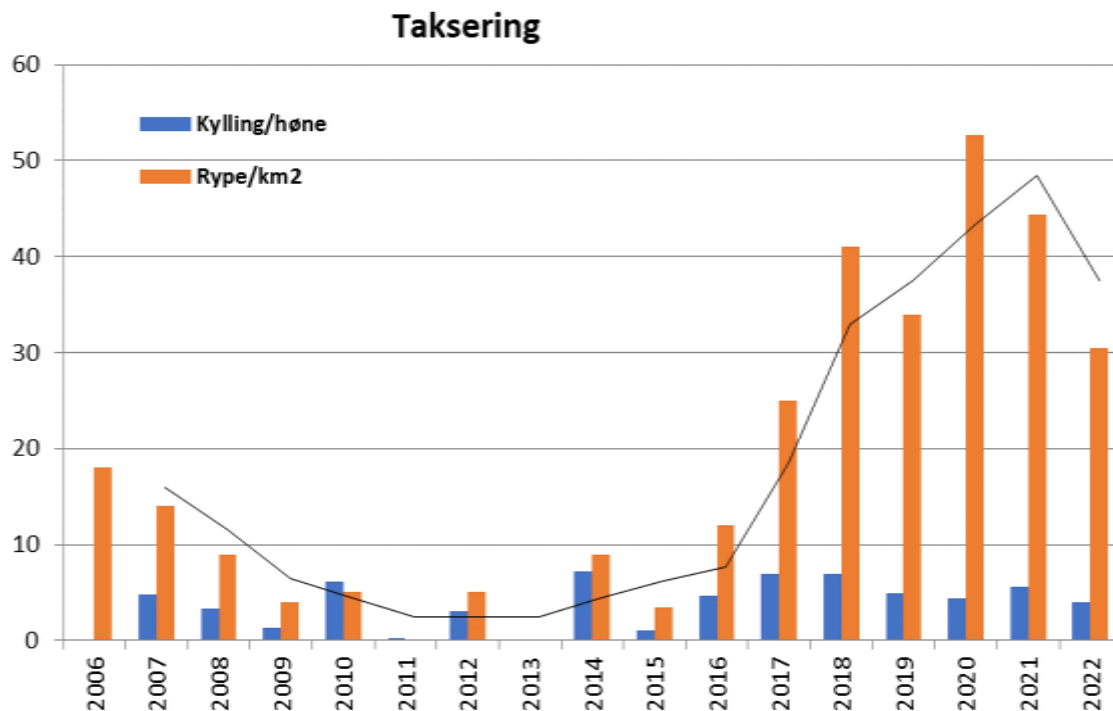
allmenningen, hoved områdene i år ser ut til å være fra mellom Songa og Møsvatn mot Kvenndalen, samt noe bevegelse ut i Tinn og dyr opp mot Garen i nordvest.

Fjellstyret hadde totalt 179 innenbygdssøkere mot 226 i fjor. Alle innenbygds fikk tilbud om kort og 146 tok ut kort. Det var 444 utenbygdssøkere og mot 443 i 2021, 11 utenbygds fikk kort. Netto omsetting på villreinkort var kr 601 200 i 2022.

Småviltjakt

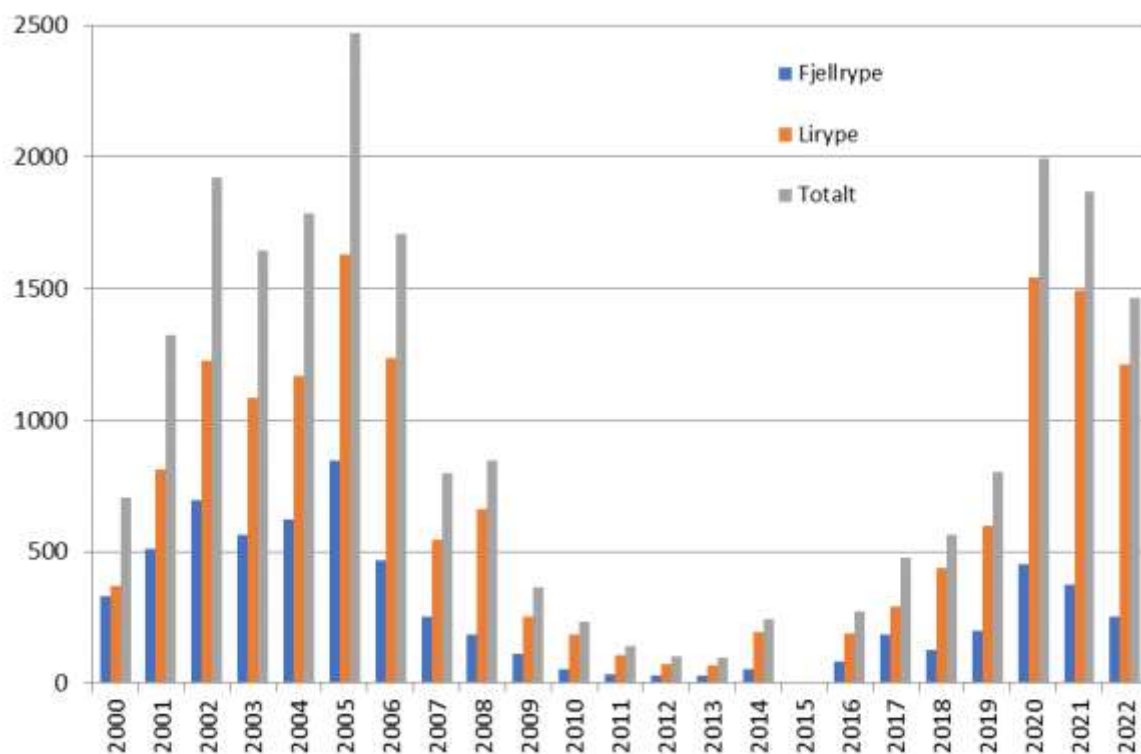
Vinteren og våren ga signaler om mye fugl i fjellet. Heldigvis fikk vi en varmeperiode i juni og i utgangspunktet godt og varmt vær utover sommeren. Fjellstyret har ikke hatt gode resultat med variasjoner de siste årene. Det ble en liten nedgang i år på produksjon men vi hadde en oppgang i kyllingproduksjon. Som tabellen under viser har vi hatt en oppadgående trend på tetthet fra bunnårene i 2011/2012.

Når det gjelder småviltjakta har det ut fra tilbakemeldingene virket som vi har hatt et år med variabel bestand med fugl, spesielt øst- vest gradienten viser forskjeller. Resultatene fra takseringene viste en liten nedgang fra i fjor. Jegerne har gitt variable tilbakemeldinger i år, i områder jegere rapporterer om lite eller ingen fugl har det uka etter blitt observert bra med fugl. Mye tyder på at bestanden har vært tettest lengst øst på vidda. Fellingsresultatene viser at det har vært bra med fugl tross alt men mye tyder på en viss nedgang i bestanden og svingning i bestandskurven.

Med over 25 ryper/ km² de siden 2017 har fjellstyret hatt en robust stamme som har gitt et godt høstningsmessig overskudd. Spesielt i de østre deler av allmenningen. Det har vært litt variable tilbakemeldinger men, generelt har fjellstyret fått svært gode tilbakemeldinger fra jegerne på årets jaktbare bestand.

Det ble totalt felt 251 fjellryper og 1212 liryper i 2021. Det ble felt 1463 ryper totalt mot 1868 ryper i 2021. Det ble nedlagt 1488 jaktdøgn noe som medfører en felling på 1,25 rype/ jaktdag.

Antall felte ryper fra år 2000-2022

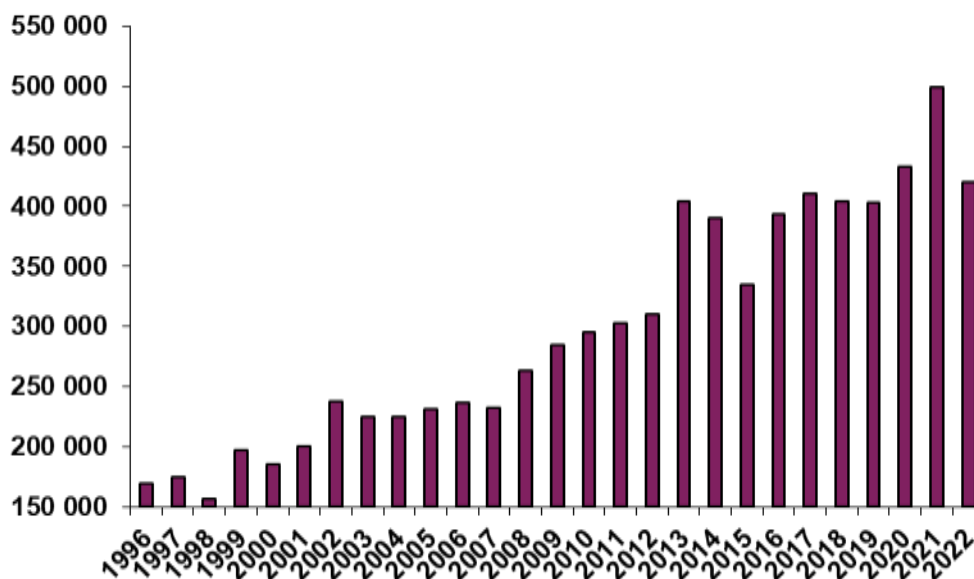
Fjellstyret solgte i år småviltjakt for kr 845 010 mot kr 872 679 i 2021.

Fiske

Fjellstyret har siden 1993 hatt fellesfiskekort sammen med Buskerud Landbruksselskap, Cappelen, Dagali fiskeforening og Opdal Renkompani. Kortene selges via nettstedet www.inatur.no og flere lokale butikker og bedrifter. Fortjenesten fordeles med 46,3 % til ØNF, Dagali Fiskeforening 32,5 %, Buskerud Landbruksselskap 8,4 %, Opdal Renkompani 6,9 % og Cappelen 5,9 %. Prisene var ifjor fra 110 kr (dagskort) til 790 kr for sesong. I tillegg gir vi tilbud om et familiekort (ektepar, samboerpar og enslige med barn under 20 år) som koster fra 190 kr for enkeltdager til 1090 kr for hel sesong.

Det ble solgt fiskekort for totalt kr 420 360,- i 2022.

Omsetning fellesfiskekort

I tillegg til dette selger fjellstyret garnfiske til innenbygdsboende. Kortene selges via inatur.no. Fjellstyret solgte garnfiske for kr 13 800,- mot kr 18 900,- i 2021.

Det er noen få innenbygds som er veldig flinke til å rapportere fangste fra garnfiske. Men det er nok mange som glemmer dette og det kreves aktiv purring for å få inn tallgrunnlag på fangst dessverre. Dette er en viktig del av forvaltningen og for 2022 er det innrapportert 437 garndøgn og 321 kg mot 342 garndøgn og 242,9 kg i 2021. Her er det nok fortsatt store mangler og vi jobber aktivt videre med å bevisstgjøre garnfiskerne på viktigheten av å innrapportere fangst og fiskeinnsatsen. Samtidig er det stor sannsynlighet for at hovedmengden fisk blir fisket på stang både i allmenningstvannene og i elvene innenfor statsallmenningen.

Beite

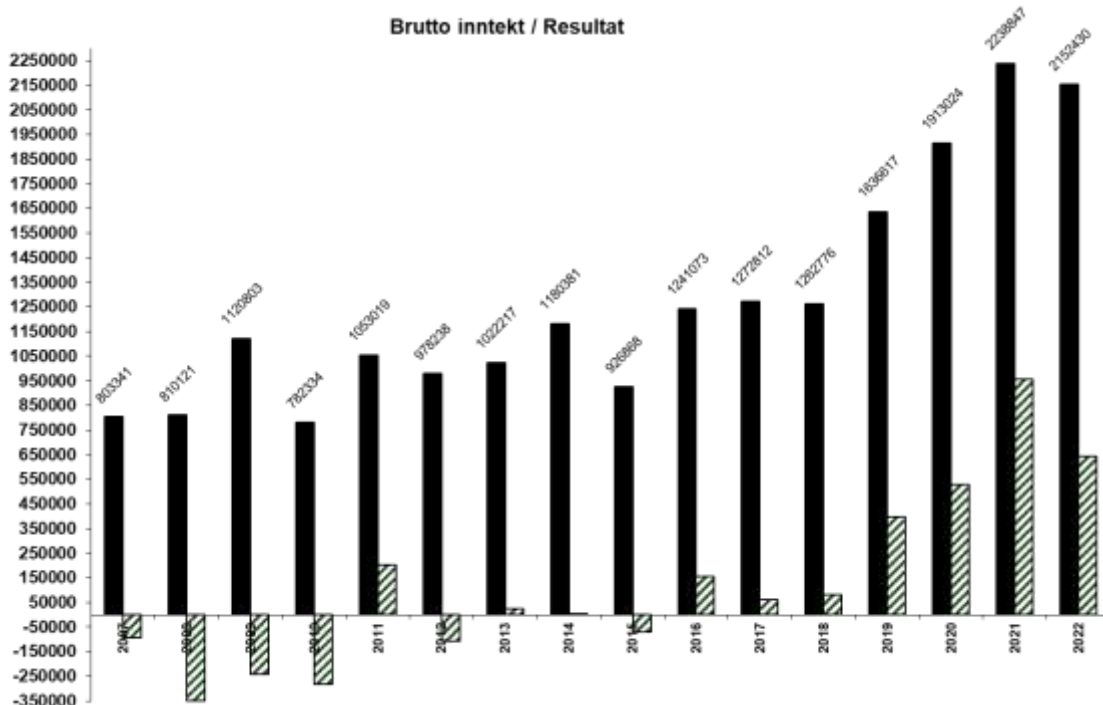
Statsallmenningen er delt opp i flere beiteområder. Det har vært aktiv beitebruk på alle beiteområdene også i 2022. Bjordalsdrifta beitelag har arealet nord for Heinelva og har rapportert følgende for 2022: 1462 sau i beiteområdet med et tap på 5 voksne og 24 lam. Lågliberget beitelag har følgende del av statsallmenningen: *Nord for Langesjøen og med Øvre Numedal statsallmenningens grenser i vest, nord og øst som øvrige begrensninger.* De har rapportert følgende: 2166 sau på beite hvorav 412 er utenbygdssau. Det er meldt om tap på 10 voksne og 45 lam. Lågaros beitelag: *Langs sydsiden av Lågenvassdraget i nord, til og med Elsjødalen i vest, Telemarks fylkesgrense i syd og tilstøtende private fjellterreng i øst.* Beitelaget har rapportert følgende: 276 sau totalt hvorav 140 er utenbygdssau. Tap på 3 lam.

Dette gir totalt 3904 sau på beite i sesongen med et samlet tap på 15 voksne og 72 lam.

Økonomi

Fjellstyret hadde i 2022 en omsetning på kr 2 152 430. Utgiftene var på kr 1 511 158, dette ga et driftsoverskudd på kr 641 271,-.

Fjellstyret har hatt en økning i inntektene de siste tre årene med tilhørende gode driftsresultat. Det er viktig å ha en god egenkapital for å kunne imøtekomme eventuelle og nødvendige utgifter knyttet til bygningsmasse som fjellstyret forvalter. Det jobbes med en rasjonalisering av drift og utgifter for å nå disse målene, men årsoverskuddet de tre siste årene er basert på gode rypeår og mye utleie på hyttene. Usikkerheten rundt CWD medfører at fjellstyret må være forberedt på at inntektsgrunnlaget fra villreinjakt kan variere eller bli kraftig redusert i tiden som kommer.

Vedlegg: Saksoversikt 2022*

- Sak 01/22: Meldinger
- Sak 02/22: Årsregnskap 2021
- Sak 03/22: Årsmelding 2021
- Sak 04/22: Budsjett 2022
- Sak 05/22: Møteplan 2022
- Sak 06/22: Priser 2022- jakt, fiske og hytteleie
- Sak 07/22: Byggesak Knutsbu ved Geitvatn
- Sak 08/22: Høring villreinkvote 2022
- Sak 10/22: Eventuelt
- Sak 11/22: Meldinger
- Sak 12/22: Småviltjakta 2022
- Sak 13/22: Villreinjakta 2022
- Sak 14/22: Elgjakta 2022
- Sak 15/22: Hytteutleie- orienteringssak
- Sak 16/22: Søknad om støtte til fylkesleir for 4H i 2022
- Sak 17/22: Eventuelt
- Sak 18/22: Samjakt mellom statsallmenningene i 2022
- Sak 19/22: Søknad om dispensasjon for merking av analyseruter og uttak av plantemateriale
- Sak 20/22: Revidering av samarbeidsavtale mellom Fjellstyrene på Hardangervidda AS og Øvre Numedal Fjellstyre
- Sak 21/22: Meldinger
- Sak 22/22: Status økonomi
- Sak 23/22: Evaluering småvilt og villreinjakta
- Sak 24/22: Søknad om midler/ sponsor til arrangement
- Sak 25/22: Eventuelt

*Det ble oppdaget en feil i nummereringen på sakslisten ved utarbeidelse av årsplanen. Saksnummerene er rettet i årsrapporten.